

Igazi társ

A Prédikátor az a bibliai szerző, aki megtanult - és minket is megtanít - nemet mondani. Beteljesíti az embert, ha lehetősége van mindent kipróbálni, megszerezni, amit csak szem el tud képzelni? Nem! Elégséges, ha mindenkinél többet tud, és bölcsességéhez nincs hasonló a földön? Nem! Kiszámítható világban élünk, ahol az istentelenek megbűnhődnek, és a benne hívőket elkerüli a baj? Nem! Mindig van segítsége és szabadítója az elnyomottaknak, akikkel a hatalmasok visszaélnék? Nem! Biztos, hogy megéri egy életen át fáradozni, hiszen munkánk gyümölcseivel majd utódaink fognak felelősen élni? Nem! - mondja a Prédikátor.

A mai részben is mond nemet, azaz néven nevezi az élet hiábavalóságának egy mozzanatát. Ugyanakkor ebben a rövid szakaszban egy erőteljes igent is mond. Jobb dolga van kettőnek, mint egynek? Igen! Többet ér a közösség, mint a pénz? Igen! Lássuk, mit tanít Isten erről nekünk, akik egy olyan világban élünk, amely azt sugallja, hogy az emberi kapcsolatoknál fontosabb a pénztárcánkkal való kapcsolat!

I. A magányos hiábavalósága

"Van egyedülálló ember, akinek nincs senkije, sem fia, sem testvére, még sincs vége fáradozásának; nem elégszik meg a gazdagsággal..." A Prédikátor elénk adja az egyedülálló, gyors karriert befutott, jól kereső, sokak által irigyelt személyt, akit a rendszerváltás győzteseinek tekintenek. Azt, aki képviselője annak a 25-40 éves korosztálynak, aki sikeres, és ugyanakkor hihetetlenül magányos. Michael Jackson énekes egy 70 millió dolláros koncertkörút végén így szólt: *"Azt gondolom, én vagyok az egyik legmagányosabb ember a világon."* Ne tévesszen meg, hogy az ilyen ember fellépése leggyakrabban magabiztos, a külseje pedig igényes. A szíve sokszor fájdalommal és zűrzavarral teli.

A magányosság azonban nem egyedül az ő osztályrésze. A tizenévesek szintén egyedül érzik magukat. Szüleik állandóan el vannak foglalva. Az idősek is egyedül vannak. A gyerekeik nem érnek rá. Amint a Prédikátor rámutat, a magány összefüggésben áll a hajtással, a szünet nélküli munkával.

Vagy azért hajt az ember, mert - ahogy a Prédikátor fogalmaz - szemei nem telnek meg soha semmivel, vagy azért, mert napjaink vadkapitalizmusa nem enged neki megállást.

Nem könnyű szemeinknek megelégedni egy olyan világban, ahol millió és millió választási lehetőség van előttünk. Ennek jó példája, hogy bemegyünk egy szupermarketbe, és többet fogunk vásárolni, mint amit előre terveztünk. Nagyszerű lehetőségek sokasága tárul fel a rövidebb túrának is beillő bevásárlásban, és nem ritka, hogy a sok választási lehetőség lebénít; azt sem tudjuk, mit akarunk. A vásárlás azonban csak egy illusztrációja annak, amilyen világban élünk, hiszen életünk minden területén a választás szabadsága van jelen. Megválaszthatjuk a nekünk szimpatikus politikai pártot, egy következő barátot vagy barátnőt, a legvonzóbb vallást, szép autót, úticélt, stb. De ha választottunk egyet, bajban vagyunk, hiszen még mindig nem próbáltuk ki a többi millió lehetőséget. Mindig több és több kell, és közben sem elég pénzünk, sem elég időnk a több megszerzéséhez. Egyre jobban hajtunk hát, és egyre magányosabbak vagyunk - akár családban élünk, akár nem - és egyre kevésbé vagyunk elégedettek. Milyen hiábavaló mindez, mondja az ókori bölcs a mai életéről is, hiszen senki sem mondja: *"Ugyan, kiért fáradozom, és kiért vonom meg magamtól a jót?"*

Persze van, aki mondja. Egy idő után sokan felismerik, hogy értelmetlen és embertelen a hajtás, nem elégít ki sem vagyont, sem bulit, sem egzotikus utakat, és elviselhetetlen a fájdalom és

magány érzete. Ez a felismerés azonban nem hoz azonnal megoldást. Ha valaki végre felismeri, hogy az emberi kapcsolatok többet érnek, mint a pénz és az anyagi javak, de magányos, bizalmatlan és telve van félelemmel, nem biztos, hogy könnyen ki tud lépni helyzetéből és újat tud kezdeni.

II. A társ értéke

A Prédikátor gyönyörű és emberközeli képekben fogalmazza meg az emberi kapcsolatok értékét (és nem kizárólag a házasságról beszél!): "*Jobban boldogul kettő, mint egy...*" A közös munka eredményesebb, mint az egyedül végzett, vallja. Ha az egyik elesik, a másik felemeli. De ki segít az egyedüllévőnek? Ha ketten fekszenek egy ágyban, megmelegszenek. De ki melegíti fel azt, akinek nincs társa? Ha az egyiket megtámadják, a másik megvédi. De ki áll a társtalan mellé? Végül azt mondja: "*A hármas fonál nem szakad el egyhamar*" Úgy tűnik, hogy míg a Prédikátor azt mondja, hogy a kettőnek jobban van dolga, mint az egynek, azzal fejezi be, hogy három ember kapcsolata (akár barátságban, akár családban) még többet jelent, mint kettőé.

A Prédikátor a tapasztalat oldaláról beszél erről, de vajon igaza van-e? Nem az a valóság inkább, hogy jobb egyedül dolgozni, mert akkor legalább nem veszünk össze? Nem az a bölcsesség, hogy ha elesel, próbálj feltápáskodni, mert úgysem nyújtja a kezét senki sem? Nem hűl-e ki a szíve gyakran azoknak, akik egy ágyba bújnak? Nem támad-e hátba váratlanul az, akinek éppen megvédenie kellene? Ahogy érvényes a tapasztalat, hogy a társ áldás lehet, úgy érvényes az is, hogy átokká is válhat. Nem lesznek-e még a legmeghittebb kapcsolatok is elviselhetetlenné? Igaza van a Prédikátornak?

Ne felejtsük el, hogy a Prédikátor, minden - látszólagos! - pesszimizmusa ellenére hívó ember! Ezért amikor azt mondja, hogy jobb kettőnek, mint egynek, Isten teremtési rendjére tekintve mondja ezt. Isten, aki a Szentháromság szeretetközösségében létezik a maga képére, férfivá és nővé teremtette az embert. Az istenképűségünk azt jelenti, hogy kapcsolatra teremtett lények vagyunk. Csak közösségben - közösségben egymással és közösségben Istennel, szeretve egymást és szeretve az Urat - találhatjuk meg önmagunkat, helyünket a világban. Enélkül elveszettek vagyunk, nem tudunk tájékozódni, nem tudjuk kik vagyunk, nem tudjuk mi célból vagyunk itt. Isten és egymás nélkül a lehető legmagányosabb lények vagyunk a világban; ez a magány pedig kínzó fájdalommal jár. A Prédikátor vallja, hogy a másik ember, a társ Isten ajándéka.

Ezek a kapcsolatok azonban mindannyiunk számára összetörtek. Ádám és Éva története azt mondja el, hogy az ember kapcsolata megromlott Istennel, a másik emberrel, és így önmagával is. Ezért a társ, aki után vágyunk, néha ajándék, máskor meg bosszúság. Egyszer segít, máskor akadályoz. Egyszer felemel, ha elestem, máskor otthagy. Egyszer megmelenget, máskor hidegségre indít. Egyszer megvéd, máskor megbánt. Kinek ilyen, kinek olyan a tapasztalata. Ki vágyik a társra, emberekre, közösségre, ki inkább beletemetkezik a munkába, hogy minél többet csalódott az emberekben, annál többet próbálja magát szerzeményeivel gyógyíttatni.

Elég szomorúnak tűnik a kép. De reális, hiszen ezt tapasztaljuk mindannyian ebben a világban. Kapcsolatra formáltak bennünket, kapcsolatra vágyunk, de abban mégis tökéletlenek vagyunk. Van-e valami vígasztaló, reménykeltő hír a számunkra? Ki lesz, ki lehet a társunk?

III. Jézus Krisztus: az igazi társ

Jézus Krisztus Krisztus, Isten Fia az igazi társ. Már korai keresztyén bibliamagyarázók rá gondoltak, amikor a "hármas fonálról" olvastak. Ő, a maga valóságos emberi voltában, a láthatatlan Isten képe, ő az, akiben az istenképűséget romlatlan voltában szemlélhetjük, sőt, átélhetjük. Jézus társul szegődött mellénk. Emberré lett, és azt az életet élte, amelyet mi is - kivéve a bűnt. Társunk volt életében, és társunk volt halálában is, hogy osztozzunk életében, és társai legyünk egykor feltámadásának is. Ha vele dolgozunk, imádsággal, ő segít; ha elesel, ő felemel; ha az egyedüllét

hidegsége vesz körül, ő megmelegít szeretetével; ha rád támadnak, ő védelmeddé lesz. Ő az igazi társ.

Ez a Jézus Krisztus azonban nem csak társunkká lesz, hanem azzal, hogy életét megosztja velünk, társsá is tesz bennünket. Mivel ő a te társad, az ő társa és az én társam, mi egymás társaivá lettünk. A keresztyén közösségben, amelyben Jézus Krisztus az Úr, kell kiábrázolódnia a teremtető Isten eredeti szándékának. A gyülekezet az eljövendő Isten Országának jele a világban, Jézus Krisztus földi, testi jelenlétének a meghosszabbítása a mennybementel és a Szentlélek kitöltetése után. Ezért a gyülekezet nemcsak azok közössége, akik számára Jézus társsá lett, akiket felemelt, megsegített, megmelegített, hanem azok közössége, akik által Jézus másokat ma is felemel, megvéd, megsegít, meggyógyít.

Egyszerre történik e két dolog. Amint mélyíti bennünk szeretetét, úgy használ minket, mint népét, mások szeretésére. Azonban amint meghidegül bennünk az iránta és egymás iránt való őszinte és képmutatás nélküli szeretet, úgy vész el annak a lehetősége is, hogy közösségünk - irgalmas samaritánusként - társsá legyen az elesetteknek, azoknak, akik fáznak, védtelenek, bajban vannak.

Gyülekezeti hétvégénken beszéltünk a közösségről. Míg azt látjuk, hogy sokan ismernek és beszélgetnek sokakkal, azt is tudjuk, hogy a közösség "mennyiségileg" és "minőségileg" még bőven fejlődhet. A "mennyiségi" növekedés azt jelenti, hogy akik eddig csak az istentiszteletre jártak, és nem kezdtek kapcsolatba kerülni másokkal, azok jó lenne, ha elkezdenék megkóstolni a keresztyén közösség jó ízét. Erre lehetőséget adnak a hónap első vasárnapjain az istentisztelet utáni rövid szeretetvendégségek, valamint a házicsoportok is. Isten arra hív, hogy osszuk meg életünket egymással, legyenek társaink és legyünk társsá!

A "minőségi" növekedés legalább ilyen fontos. Sokat beszéltem már erről, de újra és újra fájdalmasan tapasztalom, hogy mennyit kell még növekednünk, hogy érett felnőttkorra jussunk a Krisztusban. Melyek az éretlenség jelei? A pletyka - gondold meg, mit beszélsz és hogyan, kinek a háta mögött istentisztelet után! A büszkeség ill. kisebbségi érzés - amikor valakivel vélt vagy valós konfliktusod van, de nem mész oda hozzá, hogy megbeszélj vele. A bocsánatkérést és a megbocsátást gyakoroljuk-e? Szeretben meginted-e azt, aki bűnt követ el, és kész vagyunk-e elfogadni a másik intését? Még mindig gyakoriak a sértődések, az alaptalan feltételezések, az őszinte véleményünk eltakarása a gyülekezetben. Testvérek, mindez bűn, ami megoltja Isten Szentlelkét, ami erőtlenné teszi Jézusról szóló bizonyágtételünket, ellopja közülünk az ő jó illatát! Ha Isten Szentlelke éléd hozza ma egy testvéred, dönts el, hogy nem leszel engedetlen! Keresd meg őt, és beszélj vele. Engedd, hogy Krisztus állítsa helyre a megtört kapcsolatot - az ő testében!

Isten arra hív ma minket, hogy ne csak annak örüljünk, hogy Jézus társunkká lett, hanem legyünk mi is mások társává. Hogyan tekintesz magadra? Csak azt látod, hogy bajodban társad lett Jézus, vagy azt is, hogy társul rendelt téged mások mellé? Miközben Jézust a társunknak véljük, elmegyünk azok mellett, akiknek szüksége van ránk? Kinek van szüksége ránk? Annak, aki nem boldogul a munkájával, és nincs ki segítsen neki. Annak, aki elesett, és nincs ki felemelje. Annak, aki fázik, és nincs ki megmelengesse. Annak, akit megtámadtak, és nincs ki megvédje - mondja a Prédikátor. Van ilyen körülötted?

Isten előtt való, hiteles keresztyén életünk a következő két kérdésen áll: leszünk-e egyen-egyenként jézusi társak az úton az elesetteknek, és leszünk-e közösen hiteles jézusi család és otthon a magányosoknak? Van-e a szívünkben irgalmasság, amely Isten szeretetéből fakad, vagy úgy vagyunk buzgón vallásosak, mint a lévita és a pap?

Vannak, akiket hónapokig vagy évekig kell hordoni társként. Akire nézve Isten nem kért mást, minthogy légy elérhető, ha kell, szeresd és fogadd be - lelkileg és fizikailag is - az illetőt. Van, aki mellé egy alkalommal kell odaállni, ahogy az irgalmas samaritánus tette.

Isten könyörölgjön meg rajtunk, hogy most felismerjük, ha valakinek társa akar lenni Jézus általunk, hogy most igent mondjunk hívására, és megtérjünk önző, egyéni útainkból Jézushoz és az ő népéhez! AMEN!